

Filozoficzne Forum Obywatelskiego Dialogu

Filozoficzne rozmowy o tym, co nas boli

Edycja jesienna

Jesienią kontynuować będziemy nasze spotkania, podczas których chcemy podejmować nawet najtrudniejsze tematy. Będziemy dyskutować o tym, czy kara śmierci ma sens, czy postęp w nauce powoduje dehumanizację kultury, o różnych koncepcjach kształcenia naszych dzieci.

Harmonogram debat:

- **18.10** (środa) godz. 18:00 „**Godność człowieka wobec śmierci — Dziecko**”, z Jolantą Goździk rozmawia Krystyna Ablewicz;
- **19.10** (czwartek) godz. 18:30 „**Godność człowieka wobec śmierci — Spór o karę śmierci**” z Adamem Hernasem i Zbigniewem Stawrowskim rozmawia Maria Karolczak;
- **26.10** (czwartek) godz. 18:00 „**Postęp w nauce a dehumanizacja kultury**” z Sebastianem Kołodziejczykiem i Stanisławem Drożdżem rozmawia Aleksander Bobko;
- **10.11** (piątek) „**Filozofia człowieka w instytucji szkoły**” z dr Małgorzatą Turczyk rozmawia Krystyna Ablewicz (w trakcie ustalania)

Miejsce: Siedziba Instytutu Myśli Józefa Tischnera przy ul. Sławkowskiej 14, I. p. Kraków
Bezpłatne wejściówki można otrzymać pisząc na adres: instytut@tischner.org.pl

DEBATA I

18.10 (środa) godz. 18:00

„**Godność człowieka wobec śmierci — Dziecko**”, z Jolantą Goździk rozmawia Krystyna Ablewicz;

To może przydarzyć się każdemu, choć niemal każdy, komu się to przydarzy pyta: „Dlaczego ja?” Śmiertelna choroba dziecka to sytuacja graniczna, jak sama śmierć. Nikt nie może nas w niej zastąpić, nikt nie może zdjąć z nas odpowiedzialności za wybory, które musimy wówczas podejmować. To wybory, przed którymi stoi każda rodzina osoby terminalnie chorej, ale w przypadku dziecka wydaje się jeszcze bardziej trudna.

Walczyć wbrew beznadziei, szukać ratunku za wszelką cenę, nawet kiedy fachowcy mówią, że nie ma już ratunku? Czy może zostawić tę szamotaninę, by być z tym o kogo walczyć – nie przegapić już ani jednej chwili?

Nasz gość – dr hab. **Jolanta Goździk** z Krakowskiego Hospicjum dla Dzieci im. Ks. Józefa Tischnera – od lat towarzyszy chorym dzieciom i ich rodzinom. Pracuje również w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Prokocimiu (jest kierownikiem Ośrodka Transplantacji). Zna więc z pierwszej ręki konsekwencje tych tragicznych wyborów: zna szpital i jego procedury oraz praktykę hospicjum, które opiekuje się terminalnie chorymi dziećmi w ich własnych domach.

Rozmowę poprowadzi dr hab. **Krystyna Ablewicz**, pedagog i psychoterapeutka, prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego.

DEBATA II **19.10 (czwartek) godz. 18:30**

Godność człowieka wobec śmierci — Spór o karę śmierci” z Adamem Hernasem

i Zbigniewem Stawrowskim rozmawia Maria Karolczak;

Co zrobić, kiedy dwóch filozofów, odwołując się do podobnych przestępstw, wyprowadza z nich sprzeczne wnioski? Zaprosić do dyskusji? Właśnie tak zrobiliśmy! Bo temat jest ważki. Zarówno Adam Hernas, jak i Zbigniew Stawrowski uważają, że ważną sprawą w rozważaniach nad karą śmierci jest uszanowanie godności człowieka.

Pierwszy z nich wyprowadza stąd wniosek, że kara śmierci powinna pozostać zniesiona, drugi, że należy ją przywrócić w odniesieniu do szczególnego typu zbrodni. Jakie są ich argumenty? Czy tak samo rozumieją godność, czy podobnie postrzegają człowieka? Kto jest ciekawy – zapraszamy!

Oczywiście – zgodnie z naszą tradycją - pod koniec debaty poprosimy o głos także Państwa.

Dr Adam Hernas, prawnik, dr filozofii, współzałożyciel Instytutu Myśli Józefa Tischnera. Zajmuje się szeroko rozumianą filozofią człowieka przy zastosowaniu metody fenomenologicznej. Autor książek: "Czas i obecność" (2005), "Człowiek poza istnieniem" (2011), "Od zawsze jesteś przy mnie. Zarys fenomenologii bliskiego" (2017).

Prof. Zbigniew Stawrowski, od roku 2007 profesor nadzwyczajny a od 2016 zwyczajny w Instytucie Politologii Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Współzałożyciel (w 2003 roku) i do dziś dyrektor Instytutu Myśli Józefa Tischnera w Krakowie.

Z dr Adamem Hernasem i prof. Zbigniewem Stawrowskim rozmawia **Maria Karolczak**.

DEBATA III
26.10 (czwartek) godz. 18:00

Postęp w nauce a dehumanizacja kultury” z Sebastianem Kołodziejczykiem i Stanisławem Drożdżem rozmawia Aleksander Bobko;

Burzliwy rozwój naukowo-techniczny, którego jesteśmy świadkami od wielu już dekad, zdaje się rodzić ambiwalentne uczucia:

- entuzjazmu: coraz precyzyjniej potrafimy opisywać strukturę świata i samego człowieka; „mętne” kategorie (byt, duch, wolność itp.) służące kiedyś spekulacjom zostają wypierane przez dane empiryczne pochodzące z coraz doskonalszej aparatury; intuicję będącą podstawą przewidywania i projektowania zastępują symulacje operujące potężnymi bazami danych

- obawy (a czasem wręcz przerażenia): narastające przekonanie o zagubieniu „głębi” człowieczeństwa, spłyceciu i coraz większym zapośredniczeniu relacji międzyludzkich; poczucie bycia manipulowanym przez w istocie anonimowe źródła generujące strumienie informacji

Czy w tym stanie rzeczy europejska kultura ma szansę zachować swoją tożsamość? Czy uprawianie nauki zostanie całkowicie zdominowane przez paradygmat nauk przyrodniczych? Czy człowiek, który przed wiekami usunął Boga z centrum kultury, dzisiaj ustąpi miejsca nowemu demiurgowi (sieć komputerowa, sztuczna inteligencja...)?

Moderator dyskusji: prof. Aleksander Bobko, Instytut Filozofii Uniwersytet Rzeszowski

Uczestnicy panelu:

prof. Stanisław Drożdż, Instytut Fizyki Jądrowej PAN

prof. Sebastian Kołodziejczyk, Instytut Filozofii Uniwersytet Jagielloński

O cyklu

Filozoficzne Forum Obywatelskiego Dialogu – cykl IMJT

Żyjemy dziś – i to nie tylko w Polsce – jakby w wieży Babel. Ludzie mówią do siebie, ale się nie rozumieją, używają tych samych słów, ale nadają im przeciwstawne znaczenie. W końcu przestają nawet siebie słuchać, bo niezrozumiałe słowa innych stają się w ich odbiorze tylko męczącym chaotycznym jazgotem. Z tego wszystkiego narasta niepokój, napięcie, poczucie zagrożenia, które przeradza się w agresję. Jak się temu przeciwstawić, jak sobie z tym poradzić? Czy i jak rozmawiać z tymi, których przekonania wydają nam się albo absurdalne, albo wręcz niebezpieczne? Nie jesteśmy tutaj bynajmniej bezradni, bo nie jest to przecież sytuacja nowa. Towarzyszy nam ona – w mniejszym, czy większym stopniu – przez całe ludzkie dzieje, począwszy właśnie od mitycznej i archetypicznej wieży Babel. Wypracowano

odpowiednie narzędzia powstrzymywania owego komunikacyjnego chaosu. Zawdzięczmy to przede wszystkim rzetelnemu myśleniu – dorobkowi filozofii i filozofów.

Korzystając z takich filozoficznych narzędzi, chcielibyśmy wspólnie porozmawiać o tym, **co nas najgłębiej porusza i co nas dziś najbardziej boli**. W czasie kolejnych spotkań podejmować będziemy konkretne tematy, nie unikając tych najbardziej drażliwych.

Serdecznie zapraszamy!

Wszelkich informacji udziela:

Maria Karolczak
tel. 606 886 942

Instytut Myśli Józefa Tischnera
ul. Sławkowska 14 (I piętro)
31-014 Kraków
tel. +48 661-13-13-31
www.tischner.org.pl

Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

DOFINANSOWANO ZE ŚRODKÓW INSTYTUTU DZIEDZICTWA MYŚLI NARODOWEJ IM. ROMANA DMOWSKIEGO I IGNACEGO PADEREWSKIEGO W RAMACH FUNDUSZU PATRIOTYCZNEGO.